

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/151/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3810213377
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2011:3810213377.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Romana Hargaša v právnej veci navrhovateľa: S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. G. č. XX/XX, K., zastúpený advokátkou Z.. Z. G., so sídlom G. X, K., proti odporkyni: S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. H. č. XX/X, K., o neúčinnosť kúpnej zmluvy, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 18. apríla 2011, č. k. 5C/146/2010-57, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje .

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 77,29 eur právnej zástupkyňi navrhovateľa Z.. Z. G., advokátke, do troch dní.

odôvodnenie:

Okresný súd v záhlaví označeným rozsudkom určil, že darovacia zmluva zo dňa 9.3.2010, uzavretá medzi S. V. ako darcom a odporkyňou ako obdarovanou, zapísaná v katastri nehnuteľností pod V XXX/XX - I. 13XX/XX, na základe ktorej S. V. previedol do vlastníctva odporkyne nehnuteľnosť zapísanú na X. č. XXXX, k. ú. K. - byt č. X, vo vchode č. XX, na prvom poschodí obytného domu súpisné číslo XXXXX stojaceho na parcele č. XXXX na ulici J. H. v podiele X/X spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu č. X. XXXXX stojacom na parcele č. XXXX v podiele XX/XXXX-ín a spoluvlastníckym podielom na pozemku parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere X.XXX m² v podiele XX/XXXX-ín, je voči navrhovateľovi právne neúčinná. Odporkyni uložil zaplatiť na účet tamojšieho súdu súdny poplatok vo výške 99,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Napokon odporkyni uložil zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 253,77 eur, na účet jeho zástupkyne Z.. Z. G., advokátky, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil zisteným skutkovým stavom, podľa ktorého dňa 9. marca 2010 uzavreli S. V. ako darca a odporkyňa ako obdarovaná darovacia zmluvu. Jej predmetom bolo darovanie nehnuteľností označených v bode I. zmluvy a vo výroku rozsudku okresného súdu. Darca daroval predmetné nehnuteľnosti ako výraz vďaky za starostlivosť o neho, ako i spoločné dieťa a tiež za účelom finančného vyrovnania. Darovacia zmluva bola zapísaná do katastra nehnuteľností dňom XX.X.XXXX vo vkladovom konaní pod č. V XXX/XXXX číslo zmeny I. XXXX/XX. Rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 5.1.2010, č.k. XT/XXX/XXXX-XXX bol S. V. uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov. Súčasne bola S. V. uložená povinnosť uhradiť poškodenému S. P. náhradu škody vo výške 24.895,44 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 14.04.2010. V priebehu prípravného konania v uvedenej trestnej veci bola vypočutá opakovane odporkyňa, a to dňa 17.02.2009 a 15.06.2009 a ako svedkyňa aj v konaní pred súdom, na hlavnom pojednávaní dňa 5.1.2010. Navrhovateľ začal viesť dňa 1.6.2010 exekučné konanie proti S. V., v ktorom navrhol vymôcť pohľadávku z exekučného titulu - vyššie označeného trestného rozsudku. Súdny exekútor po vydaní upovedomenia o začatí exekúcie zistil, že pohľadávka navrhovateľa nie je aktuálne vymožiteľná, pretože povinný nevlastní žiadny majetok ani práva, ktoré by boli postihnuteľné exekúciou. Z listu vlastníctva č. XXXX k. ú. K. vyplýva, že

predmetná nehnuteľnosť - byt č. X na prvom poschodí vo vchode č. XX obytného domu č. s. XXXXX na parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere X.XXX m², ako aj príslušný spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a k pozemku, sú vedené v katastri nehnuteľností ako výlučné vlastníctvo odporkyne na základe nadobúdacieho titulu - darovacej zmluvy zo dňa 9.3.2010. K nehnuteľnostiam viazu farchy - záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z.z. a zmluvné záložné právo v prospech I. úverovej banky, a.s. G. podľa záložnej zmluvy z 26.02.2003. Z výpovede odporkyne, ktorá žije s S. V. vyplynulo, že o trestnom stíhaní S. V. v súvislosti s kúpou bytu od navrhovateľa vedela a vedela aj o rozhodnutiach Okresného súdu Prievidza a Krajského súdu v Trenčíne. Okresný súd na základe uvedených skutkových zistení konštatoval, že návrh navrhovateľa je v zmysle právnej úpravy v ust. § 42a ods. 1, 2 až 5 Občianskeho zákonníka dôvodný. V predmetnom konaní bola napadnutá neúčinnosťou darovacia zmluva uzavretá medzi dlžníkom navrhovateľa S. V. a odporkyňou, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti po dobu najmenej XX rokov a majú spoločné dieťa. Odporkyňa je potom vo vzťahu k S. V. osobou blízkou podľa § 116 Občianskeho zákonníka. Odporkyňa mala nepochybne vedomosť o dlhu S. V. vo výške 24.895,44 eur. Vedela, čoho sa trestné konanie proti S. V. týka. Rozsudok, ktorým bol S. V. zaviazaný na náhradu škody, bol vyhlásený 5.1.2010. Darovacia zmluva bola uzavretá 9.3.2010. Odporkyňa na základe uvedených skutočností poznala a mohla rozpoznať pri náležitej starostlivosti úmysel dlžníka ukrátiť osobu veriteľa - t. j. navrhovateľa. Darovaciu zmluvu je možné tiež odporovať, čo judikoval aj Najvyšší súd SR pod č. R XX/XXXX. Darovacou zmluvou dlžník navrhovateľa v danom prípade nepochybne zmenšil svoje majetkové hodnoty až do tej miery, že uspokojenie pohľadávky navrhovateľa ako veriteľa, sa stalo v exekučnom konaní nemožným. O uložení poplatkovej povinnosti odporkyni okresný súd rozhodol podľa ust. § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. v platnom znení a o výške súdneho poplatku podľa položky 1b Sadzobníka súdnych poplatkov. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Priznal úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania, ktorá pozostávala z nákladov na právnu službu advokáta. Jej výšku špecifikoval podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie v zákonom určenej lehote odporkyňa. Navrhla rozsudok okresného súdu zrušiť, pretože okresný súd neúplne zistil skutkový stav, nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospela k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že počas konania opakovane navrhla vykonanie dôkazu - výsluch svedkov, ktorí by preukázali dobromyseľnosť konania a taktiež skutočný dátum právneho úkonu - darovanie nehnuteľností. Spis tamojšieho súdu sp. zn. XT/XXX/XXXX je podľa jej názoru irelevantný a nesúvisí s úmyslom dlžníka ukrátiť veriteľa. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, prečo navrhované dokazovanie nebolo vykonané, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Tento názor vyslovil aj NS SR vo svojom rozhodnutí 2 Cdo 196/2008. Akcentovala, že predmetný byt jej S. V. daroval ešte v máji 2008 na základe ústnej darovacej zmluvy resp. zmluvou o budúcej zmluve, čo môže preukázať svedeckými výpoveďami nestranných svedkov. Prípadný nedostatok písomnej formy právneho úkonu, podľa jej názoru nespôsobuje jeho absolútnu neplatnosť. Konvalidácia právneho úkonu sa uskutočnila 9.3.2010, keď bola uzavretá písomná darovacia zmluva. Okresný súd bol povinný ex offio prihliadnuť na čas, kedy sa skutočne uskutočnil právny úkon a k tomuto dátumu posudzovať aj prípadné následky spojené s týmto úkonom. Nešlo o darovanie s cieľom ukrátiť uspokojenie veriteľa, pretože S. V. jej slúbil po narodení dieťaťa, že byt bude prevedený na jej meno, aby s dieťaťom mali do budúca istotu domova a bývania. Dieťa sa im narodilo X.X.XXXX, preto došlo k písomnej realizácii zmluvy až 9.3.2010. Nepovažuje za správny záver okresného súdu, že pri náležitej starostlivosti mohla rozpoznať úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, keďže v trestnom konaní bola vypočutá ako svedkyňa. Okresný súd už neuviedol, čo znamená pojem „odborná starostlivosť“. Trvá na tom, že S. V. je nevinný a nemala žiadnu vedomosť o prípadnom podvode a ona už vôbec nemohla mať žiadnu vedomosť o vykonštruovanom úmysle ukrátiť osobu veriteľa. Namietala ďalej, že okresný súd vôbec neskúmal úmysel dlžníka uspokojiť pohľadávku veriteľa. Opakovane sa snažil o dohodu v splátkach, v súčasnosti je riadne zamestnaný a je možné postihnúť jeho zárobok. V závere svojho odvolania poukázala na zákonné predpoklady úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov.

Navrhovateľ vo svojom písomnom stanovisku k odvolaniu odporkyne navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru, v konaní boli preukázané a splnené zákonom vyžadované podmienky odporovateľnosti namietaného právneho úkonu. Súčasne uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 77,29 eur.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je vecne správny, a preto je potrebné ho potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní odporkyne rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a svoje rozhodnutie verejne vyhlásil podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu v prejednávanej veci je vecne správny. Odôvodnenie zodpovedá kritériám v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., je vyčerpávajúce a presvedčivé, preto odvolací dôvod uplatnený odporkyňou podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., nie je uplatnený opodstatnene.

Odporkyňa tento svoj odvolací dôvod odôvodňuje tým, že okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku sa nevyporiadala ani nedala odpoveď na procesný návrh odporkyne, aby na okolnosti darovania predmetu daru a sľubu S. V., že po narodení dieťaťa jej daruje byt, boli vypočutí ako svedkovia jej priatelia.

Uplatnený odvolací dôvod je však spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak by v odôvodnení rozsudku okresného súdu nebolo uvedené, z akých dôvodov navrhovaný dôkaz nebol vykonaný.

V prejednávanej veci však tento nedostatok v odôvodnení rozsudku okresného súdu nemožno vytknúť. Odporkyňa v priebehu celého konania len poukazovala na akýsi ústny prísľub S. V., že po narodení dieťaťa jej daruje byt, keď túto skutočnosť môžu preukázať jej priatelia. Neuvedla však žiadnu konkrétnu osobu, ktorú žiada na toto svoje tvrdenie vypočuť ako svedka, preto okresný súd ani nemal dôvod uvádzať, prečo nevykonala navrhovaný dôkaz, keďže v skutočnosti nešlo o žiadny konkrétny dôkaz.

V zásade z rovnakých aspektov, teda neurčitosti navrhovaného dôkazu - „výsluch priateľov“ je potom potrebné posudzovať aj ďalší odporkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p., keďže v skutočnosti nenavrhol vykonať žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by mali preukázať jej tvrdenia o okolnostiach, ktoré predchádzali uzavretiu písomnej darovacej zmluvy. Odvolací súd zároveň dodáva, že ktoré navrhované dôkazy súd vykoná je na jeho úvahe. Nevykoná všetky navrhované dôkazy, ale iba tie, ktoré sú významné pri posudzovaní nárokov z právneho vzťahu účastníkov, ktorý zistil v konaní.

V prejednávanej veci nie je spôsobilým odvolacím dôvodom ani odporkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. - nesprávny skutkový záver okresného súdu a ani následné nesprávne posúdenie veci - odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že skutkový a právny záver v rozsudku okresného súdu je správny.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd stotožnil aj s odôvodnením rozsudku okresného súdu. Zároveň považuje za potrebné poukázať na nesprávnu interpretáciu formálnych (rozumnej písomných) právnych úkonov v odvolaní odporkyne, keď sa domnieva, že pokiaľ s S. V. uzavreli v roku 2008 ústnu darovaciu zmluvu o darovaní bytu, táto konvalidovala v roku 2010 uzavretím v písomnej forme.

Zákonná úprava v ust. § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyžaduje písomnú formu zmlúv o prevodoch nehnuteľností. Nedodržanie zákonom ustanovenej písomnej formy vyvoláva absolútnu neplatnosť právneho úkonu. To znamená, že v prípade nedodržania zákonom stanovenej formy právnych úkonov o prevodoch nehnuteľností, kam sa zaraďuje aj darovacia zmluva, sa na takúto zmluvu hľadí ako nulitnú, teda akoby nevznikla vôbec, keďže je neplatná absolútne - od začiatku. V dôsledku toho potom nemôže ani konvalidovať, ako sa mylne domnieva vo svojom odvolaní odporkyňa.

Preto okresný súd správne vychádzal z písomnej darovacej zmluvy zo dňa 9.3.2010, ktorej vklad bol povolený dňom 30.04.2010 (V XXX/XX), keď nastali vecnoprávne účinky zmluvy.

Okresný súd správne posudzoval v danej veci zákonné predpoklady odporovateľnosti právnych úkonov podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka.

Účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky) na úkor veriteľov. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo.

Pre aplikáciu ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka je podstatným preukázateľným a objektívne daným dôvodom na úspešnú odporovateľnosť právneho úkonu, aj keď veriteľ v čase uzavretia takéhoto úkonu nebol s dlžníkom (darcom) v právnom vzťahu, ak takýto nárok uplatnil v lehote troch rokov od uzavretia odporovateľného úkonu (darovacej zmluvy) a je objektívne preukázané, že obdarovaný takýto úmysel za daných okolností pri náležitej starostlivosti musel poznať (R 63/2004).

V prejednávanej veci odporkyňa namietala záver okresného súdu, že vedela, resp. pri náležitej starostlivosti musela rozpoznať, že dlžník - S. V., uzavretím darovacej zmluvy znižuje svoj majetok, v dôsledku čoho navrhovateľ ako jeho veriteľ nebude môcť uspokojiť svoju pohľadávku podľa trestného rozsudku vo výške 24.895,44 eur.

Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrať a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Táto vyvrátiteľná právna domnienka uľahčuje postavenie veriteľa. Úprava umožňuje vyvrátenie tejto právnej domnienky, ak druhá strana úmysel ukrátiť veriteľa nemohla ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať. Náležitá starostlivosť a schopnosť rozpoznať úmysel dlžníka sa zisťuje v každom jednotlivom prípade konkrétne a diferencovane.

Okresný súd správne zistil v prejednávanej veci právne významné skutočnosti, na základe ktorých správne konštatoval, že právny úkon - darovacia zmluva, ktorú uzavreli 9.3.2010 ako darca S. V. a ako obdarovaná - odporkyňa, je odporovateľný.

Sú totiž splnené všetky zákonné predpoklady odporovateľnosti, teda aj úmysel dlžníka - S. V. ukrátiť veriteľa, keď tento úmysel bol odporkyňou ako obdarovanej známy.

Odporkyňa žije s dlžníkom - S. V., v spoločnej domácnosti XX rokov, majú spolu dieťa, v trestnom konaní vypovedala ako svedkyňa, teda vedela o dlhu S. V., vedela o tom, že ide o vysoký dlh a vedela aj o tom, že jeho splnenie, vzhľadom na nezamestnanosť S. V. a nedostatok ďalšieho majetku bude problematické.

Odporkyňa je osobou blízkou k osobe dlžníka (§ 116 Občianskeho zákonníka), preto ju zaťažovala dôkazná povinnosť vyvrátiť domnienku, že o úmysle S. V. uzavretím darovacej zmluvy ukrátiť veriteľa, nevedela, ani tento úmysel nemohla pri náležitej starostlivosti rozpoznať. Odporkyňa len tvrdila, že o tomto úmysle nevedela, že ho nemohla ani rozpoznať, avšak ďalšie skutkové okolnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania celkom jasne a presvedčivo dovoľujú záver, že táto domnienka platí, že odporkyňou sa ju nepodarilo vyvrátiť právne významnými skutočnosťami. Z hľadiska odporovateľnosti právneho úkonu nie je v danom prípade významné, že navrhovateľ nesúhlasil s úhradou svojej pohľadávky v splátkach po 100 eur mesačne, ktoré mu S. V. ponúkol, resp. skutočnosť, že tento sa medzičasom zamestnal.

Odvolacie dôvody, ktoré odporkyňa uplatnila vo svojom odvolaní, nie sú v danom prípade spôsobilými odvolacími dôvodmi, preto odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Úspešnému navrhovateľovi, ktorý uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, bola priznaná náhrada trov vo výške 77,29 eur. Tropy odvolacieho konania spočívali v nákladoch na právnu službu advokátky - za jeden úkon právnej služby, k tomu režijný paušál a 20% DPH (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .